

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispartita

Dominicus

Francofurti, 1613

Familiaritas

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

Familia.

DEFINITIO ET ETYMOL.

FAMILIAE appellatioe comprehenduntur tam liberi quam serui utriusque sexus, vnus quem familiae Dominum, vel patrem familias iuri subiecti. Graec. οἶκος, domus, familia: τοῖς οἰκίαις, domestici, famuli: Apud antiquissimos, quorundam sententia, familia & familia dicebatur, tantumque de seruis: ab Osea dictioe famel, vel famul, qua illi seruum appellabant, teste Festo & Nonio Marcello, cap. 2. qui Ennium citat libr. 8. vbi haec *Mortalem summum fortuna repute reddidit, ut summo regno famul optimus esset.* Paulatin inualuit vsus vt familiae nomine liberi, & quicumq; sub vnus patris familias iure viuerent, comprehenderentur. Translata vox deinde ad eos qui sunt ex eadem cognatione, vt Caesarem familia, &c. Sueton. in Nerone: Ex gente Domitia duae familiae claruerunt. Coruinarum & Enobarborum, familia enim pro secta sumitur, vt apud Ciceronem, Peripateticorum familia, huius nominis significationem latiore vide apud Paulum Iurisc. 1. Pronunciatio, ff. de verb. signif. apud veteres frequenter occurrunt familiaria sepulchra, familiares Lares, familiaria fulmina, &c. familiares etiam pro amicis, contubernaliibus, necessariis, domesticis & familiae membris.

Hebraei domum, aedes, domicilium, & Synecdochice familiam, quae domo continetur, *Baith* appellant. *Beth*, domus. Familiae curia commendatur, *Proverb. 27. 23. & 31. 15. & c. 1. Tim. 5. 8.* familiae suae doctor fuit Abraham patriarcha. *Gen. 18. 19.*

SENTENTIAE VETERVM.

Familia, quae coetus est cognationis, dissimilibus sui partibus componitur, & ad patrem familias veluti optimum se refert, & concordiam, vt pote commune bonum molitur. Callistratus Pythagor. apud *Srob. serm. 83.*

Omnis familia, tanquam palsterium tribus istis indiget, apparatus, concinnitate, & correctatione, siue vsu mulico. *ibid.*

Familiaris hominum ordinis partes sunt tres: prima imperat, vt maritus: secunda parem, vt vxor: tertia auxiliari est, nempe liberi ex illis nati. *ibid.* Accedunt serui, &c.

Nostri maiores omnem domus inuidiam, omnem contumeliam seruis detrahentes, dominum patrem familias, seruis familiaribus vocabant. *Seneae epist. 47. Macrobi. lib. 1. c. 2.*

Coniuges & liberi in exercitu sunt militibus hortamenta victoriae, vel pulsus pudor. *Tacit. hist. lib. 4.*

In consilio illud est praestantiorum ciuili nullam virtutem in hominem cadere. Huius autem partem non exiguum esse in rei familiaris administratione positam plerique fatentur. Ciuitas enim corpus quoddam ex familiaris confilium cum sit, & quasi summa eorum, ita demum valida est respublica, si priuatum res ciuium bene habeant. *Plut. in compar. Aristidis & Catonis.*

Hesiodus nos ad iustitiam cum rei familiaris cura coniungendam est cohortatus, ignauam, & iniustitiae causam traducens. *Re. &c. & haec Homerus cecinit.*

*Non operis etenim mihi frugiferine laboris
Augendaq; rei, qua dulcia pigriora aluntur,
Cura fuit: studium lembis remusq; dicar ami,
Semper & horriserit ludam Maurotis amabam,
Spiculusq; & leuis hastas, Solacresq; sagittas.*

Ostendit enim eos quibus rei familiaris studium, iniustis rebus victum suum querere. *ibid.*

Domum suam coerecere plerisque haud minus est, quam prouinciam regere. *Tacit. in vita Agricola.*

Vide Oeconomia.

Familiaritas.

DEFINITIO ET ETYMOLOGIA.

FAMILIARITAS, *conviviu*, consuetudo ipsa inter familiares & amicos. *Cicero de Amic.* Accepimus a patribus maxime memorabilem. C. Laelii & P. Laelii familiaritatem. *Terentius in Heaut.* Mihi magna cum eo iam inde vsque a pueritia semper fuit familiaritas.

SENTENTIAE BIBLICAE.

Cum potentioribus vivenda.
Quando sedebis vt comedas cum principe, diligenter attende quae apposta sunt ante faciem tuam, & statue eultrum in gutture tuo, &c. *Proverb. 23. 6. 1. 2. 3.*

Aduocatus a potentiori, discede, ex hoc enim magis te aduocabit. Ne improbus sis, ne impingueris, & ne longe sis ab eo, ne eas in obliuionem. *Ecl. 13.*

Inhoneste.

Subtrahite pedem tuum de domo proximi tui, ne quando fatia-

tus oderit te. *Proverb. cap. 25. v. 19.*
Domum fratris tui ne ingrediaris in die afflictionis.
Pes fatui facilis in domum proximi, & homo periturus a persona potentis. *Ecl. 11.*
Stultus a fenestra respiciet in domum: vir autem stabit *ibid.*
Stultitia hominis auscultare per ostium, & prodire contumelia. *ibid.*

APHORISMATA.

Lacides accersitus ab Attalo Rege, respondit, magis esse spectandas. Innuens archam assiduumque famulatum minueret virtutis admirationem. *Laert. lib. 4. c. 1.*
Cato Vriensis Munatio quarenti, quod in *Cypro* ens, parum ciuilitate repulsius esset, quum nihil ciuilitatis cum Canidio fabularetur: sicie purgatus *Cato* iuxta Theophrasti sententiam, nimis familiaris carere daret odio. *lib. 5. apoph.*

Et vis est consuetudinis cum amicis atque conuicia maiestatem deprimeret valeat: & in familiaritate magis eas, quae ad gloriam requiruntur, vox potest. Atin eo quod sit praeditus, ea pulcherrima videntur, quae maxime cotidiane vitae rationem. *Plut. in Pericle.*

SIMILITUDO.

Anonymous. Vina non modo flos sui referuntur, etiam a borum aut fructuum vicinorum. Ita non minus eos, vnde progeniti sumus, sed & eos quos sumus vli. *in Senil.*

Vide Amicitia & Amicus.

Fastidium.

DEFINITIO ET ETYMOL.

FASTIDIUM, Graece *αἴσθησις*, & regio factum dicitur tem fastidium a fastu. Et autem fastidire proprie quodam contemere. *Virg.*

Inuenies alium, si te fastidit Amyntus.
Sumitur & fastidio pro stomachor: a quo fastidium fastidium afferens: & fastidiosis aduerbium, hoc est, teres etiam fastidibiliter dicebant.

POETICAE SENTENTIAE.

Fastidium Spirituale.

Iacob. Bill. Anthol. Sac.

Pt perduunt propriam mortali corpore vitam.

Si nequeunt escas sumere corpora:

Sic anima nisi delictis ratiouis alacris.

Dum verbi aeterni pane carere, perent.

Nam quid erit, quod aeterna praesentia possit.

Cum seipso fugit mensi, fatiare Deo.

APOLOGI.

Pauper Nigatur.

Iuerat pauper in sylvam ligna vt colligeret. In fine repererat contemntus, progrediebatur quare dicitur finem faciebat mutationis, neq; electionis. Tandem cecidit in cauernam luporum, eos fugiens, deuenit ripae cum neque ponte coniuncta, neq; nauicula committit se in flumen, vt eibant a tergo lupi. In illo liquantisper, cum non procul abisset, quum fustibus relicto illo semianimo discedunt. Paulo post recurretereuntibus narrat casum suum, & de aduersis suis precit, ruit maceria, & nugatorem inter fermocinacat & hoc; maximis saepe periculis excepto minime tinguui.

Onia deditur.

Gulae deditus quidam ad epulas inuitatus in m. ab vrbe paulo longius, dum proficiscitur spe longiorum & opipare instructum capui, in itinere repocum vt etiam per derisionem lotio suo aspergeret. Cum qua transeundum fuerat, subito ea nocte ad abissum fer tantam: vt cum manifesto discrimine in gressum intelligeret, redire tristis, atque post erepam praecerrime esurire cepit. Itaque cum ad piram, quae inuenerat, venisset, & haec cetera latrantibus intelletis.

Fabula docet, contemptus & fastidii saepe has p. paulo ante homines spreuerunt & abiecerunt: ea amplectantur.